

Dpłata pocztowa uiszczona rvczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

Rok XI

ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK, 5 LISTOP. 1934 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

r. 5

Parlament francuski zostanie rozwiązany, jeśli deputowani nie uchwalą prowizorium budżetowego.— Doumergue forsuje swe plany polityczne

Zacięta walka o reformę ustroju państwa

Paryż, 4 listopada.

(PAT) Premier Doumergue odbył dzisiaj dłuższą konferencję z przewodniczącym komisji finansowej izby deputowanych Malvy w sprawie procedury, jaką należy zastosować przy dyskusji i głosowaniu nad żądaniem przez rząd prowizorium budżetowe na pierwszy kwartał r. 1935.

Wtorkowe posiedzenie izby będzie miało wyłącznie charakter manifestacji żalobnej. Izba po wznowieniu prac złoży hołd pamięci zabitego króla jugosłowiańskiego Aleksandra, ministra Barthou i byłego prezydenta republiki Poincaré. Przemówienie wygłosi przewodniczący izby Bouisson, poczem na znak żaloby posiedzenie zostanie zamknięte.

W tych warunkach wnioski rządowe o prowizorium budżetowe na pierwszy kwartał r. 1935 będzie mógł być dyskutowany nie wcześniej, niż w środe po południu. Przed południem tegoż dnia nad wnioskiem rządowym obradować będzie komisja finansowa izby. Na tego rodzaju procedurę nalegał premier Doumergue z całą stanowczością, ilczy się on bowiem z ewentualnością konfliktu, który

MOŻE DOPROWADZIĆ DO ROZWIĄZANIA IZBY.

Zanim nowa izba będzie mogła rozpocząć dyskusję budżetową, uplynie conajmniej półtora miesiąca czasu. Rząd musi więc przygotować się na te ewentualności i musi mieć zawczasu uchwalony budżet prowizoryczny na pierwszy kwartał.

Dzienniki dzisiejsze żywo omawiają wytworzoną sytuację. Prasa prawicowa z niezwykłym uznaniem przyjęła wczorajszą mowę premiera Doumergue'a. „Echo de Paris” twierdzi, że była to potężna mowa, która poraz pierwszy usłyszano we Francji od czasów patriotycznego wezwania Clemenceau z roku 1917. Dziennik ten postanowił rozplakować mowę Doumergue'a i wezwał do tej akcji komitety propagandowe unji narodowej.

Ugrupowanie lewicowe i republikańskie nie podzielają entuzjazmu prawicy. Socjalistyczny „Populaire” szwodzi z megalomanji premiera i atakuje jego antyparlamentaryzm i arogancję.

Radykalna „Oeuvre” oczekuje **KONFLIKTU NA GRUNCIE PARLAMENTARNYM**

I zastanawia się nad tem, czy ministrowie radykalni powinni tracić jeszcze czas na dyskusję, czy też odrazu złożyć taki ministerjalne. Pismo nie wyklucza tej ewentualności.

„Le Quotidien” zwraca uwagę na nieustępliwość Doumergue'a i zaznacza, że premier pragnie za wszelką cenę uzyskać palmę meczennika spraw.

„Le Temps” liczy się również z możliwością konfliktu i zwracając się do radykalów, pisze: „Rozejm partyjny nie został zerwany, ale nikt się nie łudzi, że rozejm ten można będzie utrzymać dłużej. Partia radykalna winna

zdać sobie z tego sprawę”.

W kuluarach izby i senatu żywo komentują ostatnie wypadki. Energiczne metody Doumergue'a zaskoczyły niewątpliwie posłów i senatorów. Ogólnie sądzą, że

Wzmocnienie władzy wykonawczej

może uratować parlamentaryzm we Francji

Paryż, 4 listopada.

(PAT) Szczególne zainteresowanie wśród uczestników kongresu Alliance Democratique wywołało dzisiejsze posiedzenie popołudniowe, na którym ministrowie Rollin i Flandin wygłosili krótkie przemówienia o polityce ogólnej partji. Po referacie Lachapelle o reformie ordynacji wyborczej, w którym mówca wypowiedział się w imieniu Alliance Democratique za integralnym systemem proporcjonalnej reprezentacji w izbie, potępiając kompromisy przy drugim głosowaniu, zabrał głos de Fels w sprawie reformy wykonawczej i wyraził nadzieję, że premier Doumergue szczęśliwie doprowadzi swe dzieło do końca.

Minister kolonji Rollin wygłosił następnie krótkie przemówienie, w którym

WALKA JAKA SIĘ ROZPOCZNIE NA TERENIE PARLAMENTARNYM W NAJBLIŻSZA ŚRODE BEDZIE JEDNEM Z NAJDONIOŚLEJSZYCH WYDARZEŃ W HISTORII POWOJENNEJ FRANCJI.

poruszył przedewszystkiem stosunek Alliance Democratique do partji radykalnej

W chwili, gdy mówca wspominał o konieczności szczerzego zbliżenia się do partji radykalnej, członkowie kongresu zaczęli wznosić okrzyki na cześć Herriota. Minister Rollin przeszedł następnie do sprawy reformy państwa. Francja — oświadczył mówca — czuje wstępną do dyktatury, konieczne jest jednak wzmocnienie władzy wykonawczej, gdyż dochodzi do tego, że w ciągu roku Francja miała aż 6-ciu ministrów handlu.

Min. Rollin zakończył swe przemówienie pochwałą premiera Doumergue'a co zebrani przyjęli żywymi oklaskami.

Zacieśnienia stosunków z Polską

domaga się senator Leredu

Paryż, 4 listopada.

(PAT) Sprawozdawcy dzienników podkreślają, że rzeczowy referat sen. Leredu o polityce zagranicznej Francji, wygłoszony na kongresie Alliance Democratique wywołał żywy oddźwięk wśród słuchaczy, którzy ze szczególną uwagą przyjęli ustęp domagający się nawiazania najściślejszych stosunków z Polską i Małą Ententą, a zachowania ostrożności w zacieśnianiu stosunków z Rosją Sowiecką. Rosji — mówił Leredu — potrzebna jest nasza port

monetka. Powinniśmy na to odpowiedzieć: „Dobrze, ale przedtem zarzeczcie wszelkiej propagandy komunistycznej we Francji”. Dla zaznaczenia tego stosunku do sprawy, Francja winna wyraźnie oświadczyć, że niepotrzebne jej jest ambasada sowiecka, wystarczy natomiast attache handlowy.

Następny mówca Olneau wyraził sen. Leredu szczególniejsze uznanie za pozytywne ustosunkowanie się do Polki i negatywne ustosunkowanie się do Rosji Sowieckiej.

Paryż, 4 listopada.

(PAT) We wtorek o godz. 10-ej rano odbędzie się pod przewodnictwem prezydenta Lebrun posiedzenie rady ministrów.

Kartel wyborczy radykalów

z socjalistami — zerwany

Paryż, 4 listopada.

(PAT) Sekcja lokalna partji S. F. I. O. w Reims postanowiła ze względu na obecną sytuację polityczną zerwać publicznie na najbliższym posiedzeniu rady miejskiej kartel wyborczy z radykalami. Radni socjalistyczni złożyli na tem posiedzeniu dymisję. Trzech radnych, którzy nie chcą się poddać tej uchwale, wykluczone z partji.

Taktyka radykalów

Paryż, 4 listopada.

(PAT) Przed otwarciem sesji parlamentu odbędzie się zebranie radykalnej grupy parlamentarnej. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, będzie poruszane nie zagdnienie zgródzenia na rodowego, lecz tylko sprawa taktyki, jaką należy zachować w obradach nad wnioskiem o prowizorium budżetowe na pierwszy kwartał 1935 r. Od decyzji tej zależeć będą w dużej mierze losy wniosku rządowego. Możliwe jest, że grupa radykalna nie zostawi swym członkom swobodę głosowania. W tym wypadku nastąpiłoby, jak przypuszczają, rozdzielenie. Część członków głosowałaby za wnioskiem, inni w najlepszym razie wstrzymaliby się od głosowania.

Niemcy chcą wykupić kopalnie w Zagłębiu Saary

Rząd niemiecki rozporządza olbrzymimi funduszami, które nie są wykazywane w budżecie

Londyn, 4 listopada.

Podniecenie wywołane wiadomością o zarządzeniach wojskowych rządu francuskiego, zmierzających do utrzymania porządku publicznego na wypadek zaburzeń przedplebiscytowych w okręgu Saary, minęło już zupełnie. W Londynie przewiduje się, że do dnia plebiscytu siły policyjne, które komisja rządząca rozporządza, wystarczą. Natomiast przedmiotem spekulacji jest kwestja wykupu kopalń przez Niemcy na wypadek, gdyby wynik plebiscytu był dla Niemiec pomyślny. Naogół przewa-

ża tu opinja, że Niemcy wykupią te kopalnie bez dalszej zwłoki. Zwraca się tu uwagę na fakt, że rząd niemiecki rozporządza znacznymi funduszami, które nie są wykazywane w budżecie, a pochodzącymi z otrzymywanych wypłat w złocie, dokonywanych przez rząd sowiecki za towary niemieckie, dostarczane na kredyt w latach 1928—1933, które wyniosły w ciągu ostatnich 18 miesięcy zgorą miliard marek. Ten przyływ złota nie był wykazywany w bilansach tygodniowych Banku Rzeszy. Innym źródłem walut są depozyty obywateli

niemieckich w bankach zagranicznych. Wiadomo jedynie, że posiadacze tych depozytów zmuszeni byli do zarejestrowania ich w urzędach skarbowych i że zwolna skarb niemiecki przejmował te depozyty, spłacając właścicieli w markach. Waluty w ten sposób uzyskane nie są również wykazane i niewątpliwie umożliwiają rządowi niemieckiemu stopniowe zwiększanie tajnego funduszu na zbrojenia i cele wewnętrzno-polityczne, którego istnienie niejednokrotnie było wspomniane przez prasę angielską.

